

XXIII.

F. Věk se stane kupcem.

Věková začala s mužem o Františkově záležitosti zvolna a polekouně. Než Věk jí její diplomatičtějším jednáním zmařil rázem. Když po druhé o synovi začala, mlčky ji chvíli poslouchal, máje svou bledu, přiložitou tvář vážného, přísného výrazu do okna obrácenu, pojednou se však obrátil a zkrátka řekl:

"Snad si nemyslíte, panímámo, že nevim, kam bijete? Frantík zůstane doma a dost."

Jala se mu to rozmlouvat, ale nedal jí ani domluvit, řka: "Šel-li by do semináře? To nepůjde. A jinak já zas nechtím. Aby zase přišel do čisté společnosti, aby hrál komedii, aby šuměl, aby se válel po hospodách s komedianty a měl divné spolky s poběhlíci a komediantkami! — Už tím napáchl. Jsem rád, že to tak dopadlo, že v tom bahně nezástál celý. A zase ho tam pouští?"

Věková snažila se syna omluvit, že je teď už rozzumnější, že ho to dosti přehnal.

"Přehnal! A myslíte-li, že by ho ta čistá chasa nesvedla, že by obstál, až by taková očehchule vystrojená a namalovaná začala ho zase lákat? Ne, ne. Či chcete, aby se vaše dítě zkažilo na těle a na duši? A pak já — já jsem vosk! Chromau, nejde to, sám už všechno nezastanu. Uděl jsem se, a pro koho? Pro děti a nejvíce pro něj. A teď bych nezastal, aby také on něco pro mne udělal!"

To byla ostrá slova a také vyda-la, protože v nich bylo mnoho pravdy. Věková to uznávala. O tom divadle nejvíce. Toho se bá-la naše věcko. Ale Františka jí bylo náramně líto. Byl, jako by do něho udeřilo, když mu oznámi-la vůli otcovu.

Odvola ní žádného nebylo. Matka nadarmo se ještě jednou poku-sila, obměkčena jsouc zármuťkem synovým, aby pantáta vůli svou změnil, alespoň potud, aby dal Františka jinam studovati filoso-fii. Na toto si otec zavolal Františka a přímo a zkrátka mu řekl:

"Cheš být knězem?"

Když syn odvětil, že k tomu ne-cítí žádné chuti a nemá k tomu po-volání, tu mu Věk, zasvitiv očima, vskočil do řeči a řekl:

"A k divadlu, to ano? Nikam nepůjdeš, doma zůstaneš!"

Bylo rozhodnuto.

F. Věk zůstal při kupectví. By-lo mu podobně, jako když z Pra-hy odešel, když se mu zmařil první jeho sen. Nyní přišel o dru-hý. Jíž neměl nic. Naděje na stu-die, na hudební život ho usmířova-ly a tím, co ho potkalo. Ted ne-měl ani té. Četl by hudební-chem, skladatelem, teď měl vázky v rukou a kroužil kornouty.

První čas byl jako bez ducha. — Nic ho netěšilo, něčeho si nevšiml, ani nic nedbal. Ani do školy ke kmotříčkově po nějaký čas nechodil. Nemohl se na housle pro lí-tost ani podívat. Matka ho chlá-chočila, těšila, ale neutěšila. Jen toho dosáhla, že později, když v-děl již starost a zármuťek, tvářil se před ní klidnějším, když ne-veselivším. K otcovi však posílval odpor.

Hnětlo jej jeho umíněné jedná-ní jak je nazýval, mrdelo ho, jak o divadle a hudbě mluvil, popu-zovalo ho, jak ho stěhl, jako by byl nějaký zločinec. Věk musil vědět, i o každém jeho kroku, jako by myslel, že chce František přeh-nouti. Ten na to také opravdu po-myšlel, a to když prázdnými mi-nuty, když studenti se pošli do Prahy stěhovati. Františka poja-la taková touha, že by byl hned ušel. Ale pomýšlení na matku ho zdrželo. Zůstal, ale v ten čas bylo mu nejhůře. Vzpomínal, jak pů-jdou všichni k inkřiptu, jak se se-jdou známí a kolegové se všech končin, jak se budou po něm do-tazovati, vzpomínal na Hněvkov-ského, s nímž se v kolleji spřáto-řil, myslil na Vydra, co ten boku, vzpomene-li na něj, seřptá-li se po něm, vzpomínal na Prantnera, na svou bývalou světničku a na kla-vir, u něhož poprvé své myšlen-

ky, v duši mu zvučící, skládal na papír...

Tedy je po všem. Co tu? Jaká práce tu? Jaké vzdělání? Co uměl, zapomeno. Odkud povzbuzení, žádné chuti — naopak, vše-cko jej tu sráželo, a nejvíce o-tee...

Jíž druhý podzimek trávil F. Věk doma, a již sníl napadal. V tom ho došel list, a to ve chvíli, kdy nebylo otee doma. Nemusil se mu tedy vyzpovídati, kdo mu píše a co. Došlý list ho až rozčilil. Přicházel z Prahy. A odtud už přes rok neměl žádných zpráv. On nepsal kromě Vydrova listu niko-mu, nejprve proto, že se nadál, že sám do Prahy pojede, a pak, když ta naděje zmařena, z omrzlosti a nechuti. Naš psátí? A komu? A co? Že je za pultem, že dělá kornouty a váží pepř a skořici? Nyní ho došel z nenadání list. Chvá-tal s ním na sedničku, aby si ho mohl nerušeně přečísti. Byl od Hněvkovského. To Věka potěšilo velice. Dobrý kolega psal, jak se dívá a všichni známi, proč on, František, do Prahy nepřišel, co se s ním děje, a že také profesor Vy-dra nejezdí, že už ptal jeho, Hněvkovského, neví-li o Věkovi. Psal o kolleji, o českých nových knihách, o Krameriovi a jeho če-ských novinách a při tom také vzpomněl jiného vlastence, V. Thama.

F. Věka až píchlo, když to jmé-no četl. Oči jeho rychleji tékaly po řádcích, nesoucích o něm novinu. A byla! Hněvkovský nic ne-věděl o Thamovi a jeho lásce. — Znal ho jen jako vlastence a spi-sovatele her divadelních a jedno-ho z těch, kteří drželi vlastenskou Boudu. Proto si ho mladý filosof, vzniklý také slovem Vydrovým, všimnal. Nyní o něm psal, že se s ním stala nějaká změna, nebo že je nemocen. Chodí přý zamýšlen, předpadlý, po bývalé veselosti je-ho není ani památky. Pro Boudu že účinkuje jako jindy, ano ještě více a to snad že mu právě škodí a zdraví jeho neslouží, až přý je nad tím mezi vlastenci obava.

Nad touto novinou se F. Věk za-myslel, nedošel však žádné jisto-ty. Snad není Tham churav pro práci, ale od vnitřního pohnutí? Snad to všecko k vůli Paule? — A zase připadla Věkovi Thamova slova: "Lépe by bylo, kdybych já byl na vašem místě..."

Tham ženat není. To by byl Hněvkovský jistě psal. Nevzal si tedy Paulu. Proč? Proto-li se trápí? Přece jí miluje, o tom ne-ní pochybnosti, a Butteauovi by mu jistě nebránili. Proč si jí te-dy nevzal? Proč se neženín?

Než něčeho jistého se nedomy-slel. To také byla jedna z příčin, pro které se Věk chopil péra a na-psal list Hněvkovskému. Pově-děl mu, co dělá, jaké se s ním sta-la změna. S vlastní příčinou je-jí se nepochyloval. O Thamovi se také zmínil, a dosti obšírně. — Vypytával se na něj zevrubně, o-mlouvaje to opatrně, že byl s ním dobře znám, že ho poznal v rodi-ně, u které, on, Věk měl hodinu. A již byl tam, kde být chtěl. Za té příležitosti požadoval přítele Hněvkovského, aby se po té rodi-ně poptal, jak se jí daří a je-li ně-kteřá z deér už vdána... Oddechl si, když toto vše tak opatrně na-psal, a jen ještě prosbu přidal, aby přítel Hněvkovský předplatil mu Krameriovy noviny, peníze na ně že doručí starý forman šule. To-to učinil také bez vědomí otcova. Ať si již otec říká, co chce, ať hu-bně. Mladý kupec chtěl zvídati o světe a hlavně o Praze. Přece se tam o něčeho dočte, o divadle, o hudbě...

Od té chvíle, co list odeslal, ne-mohl se odpovídati dočekati. Uply-mal však měsíc, nežli došla. Čeho se dočel? Přítel Hněvkovský Va-ka litoval, že nemůže do Prahy, že se musí chopit protivného mu obchodu; psal také, že i sám pro-fesor Vydra ho litoval, že takové-ho milého studenta je škoda, a do-dal, jak Hněvkovský výslovně psal: "Jen aby na nás nezapo-mněl, jen aby zůstal pořádný Če-chem." To vše Věka těšilo a zají-

malo, ale jak list došel, přečetl jen tyto řádky, hledaje jináší zprávy: o Thamovi, o Butteau-ových. A dočel se jich. O Tham-ovi přítel psal, že ho již dlouho neviděl, že ho není ani v Boudě ví-dat a slyšel najisto, že odesťoval. Kam, to že on neví. Sice že slyšel, že se dal k nějaké společnosti, ale tomu že on nevěří, a to proto, že když doktor (to slovo bylo podtr-ženo) Tham vzdal se svého úřadu, aby se jen mohl věnovati vlaste-necké práci a českému divadlu, že by se teď nedal k nějaké kočují-cí společnosti, jak se povídá. To-mu že on — Hněvkovský — ne-věří a neuvěří.

Ale mladý Věk uvěřil hned, když o něco níže četl, že kolega se na Butteauovy nemohl dopá-tat, že jsou z řeznické ulice, ano přý z Prahy pryč, a to přý již koncem léta.

"To se něco stalo!" pomyslel Věk. "Jsem z Prahy a Paula s ni-mi! Ubohá! Proto on asi Tham ehočil tak zamýšlen a smuten. — Štýskalo se mu po Paule. Byl by rád za ní, ale opustit Boudu, Pra-hu, práci spisovateleku, vlasten-skou! Nemí ho teď v Praze. — Tedy přece šel! Šel, za Paulou — kam jinam! Jak jí miluje! Štast-ný! Tham mohl jít, nikdo mu ne-bránil, jen on sám sobě. Je u ní, je s Paulou... Ó, to jsou už jistě svojí..."

Tak přemýšlel a kombinoval F. Věk nad listem přítelovým, a byl přesvědčen, že se nemýlí. Tak to je. Početil té chvíle divnou tesknost i touhu a dávno již neměl ta-kový odpor k svému nynějším povolání. Připadal si tak bídny, poníženy, život svůj měl za tak jednotvárný a smutný, jako by byl řetězem přikován.

Život v Praze u divadla nebo muzikantky zdál se mu nyní tím volnějším a krásnějším a myslil na něj tím více, když pojednou zase obdržel z Prahy list. Byl od jed-noho z bývalých jeho spolužáků choralistů, s nímž i pak, když z kláštera vyšli, žasto se stýkali. Ten Věkovi psal, že se dověděl od Hněvkovského, co se s ním sta-lo. Vyslovoval lítost nad osudem Vě-kovým, litoval jeho umění hudeb-ního, že by jím si mohl dobytí jiné-ho postavení nežli kramářského, a již mu šťastný osud dvou mlad-ších hudebníků, jejich přátel a známých, jak se krásně ucytili.

Toto vše utkvělo živě a hluboko v mysli mladého Věka. Stará myšlenka, aby všeho nechal, aby pře-hl a oddal se hudbě, vracela se nyní opět a opět, stávajíce se vždy svůdnější a silnější. Ji pomáha-lo také všecko jednání starého Vě-ka.

Neměl dosti šetrnosti k vzdě-lání a minulosti svého syna. Chtě-je z něho mít mermomocí důklad-ného kupece, zabraňoval mu vše, co, jak se domníval, by ho mohlo od jeho povolání odvracet. I pro Krameriovy noviny, když první číslo došlo, strhl notný křik, že by-ly objednány bez jeho vědomí a že Františkovi působí jen roztržitost mysli. To Františka v duchu ve-lice dohřálo. Když mu ani toho nepřeje za všechno jeho lopotně-ní!

Od těch časů, co došel ten druhý list, počal se přetvařovat. Až do-sud mu otec nedůvěřoval a hlídal každý jeho krok. Proto, aby si je-ho důvěru získal, stal se mladý Věk v obchodě horlivějším, a vše a chuti dělal, tak že otec počal vídati na něj hleděti. Matec pak padala se srdce veliká tíha; vidě-la, že její František je spokojeně-jší, že se sám nutí, že se také k otc-ovi jinak, ochotněji chová, a že ten po-činá za to s ním také jinak jedná-ti.

Až do té doby syna nikam ne-pustil, nikam ho za záležitostmi obchodními neposlal, ač sám chá-tral vše a více. Nyní však leca-žák úkol mu svěřil, leckam ho po-slal, i přes poje do sousedních měst. Jen jedno mu dosud nevě-řil, peníze totiž, alespoň ne větší částky. Než i v tom se stala zmé-na. Knoflíček regens chorci jenž, jelikož sám hudebník, Františkovi dobře rozuměl, těšil se z toho, že se taková změna s ním děje. Přál to jemu a nejvíce Věkovi, která se bez toho nad svým tajně soužila lituje ho, že mu otec nevyplnil přání. Ale ten pak sám, ač hrdě-ší, přispěl synovi, že mohl usku-tečnit, na čem se již dlouho usta-novil, a naě se ustavičně přípra-

vova i chystal, ač časem kolísa-je a hrubě váhaje.

XXIV.

F. Věk se na útěk přichystá.

Prvním důkazem úplné otcovy důvěry bylo, že Františkovi svěře-na větší obchodní cesta, a to do hor. Toho roku byly zvláště do-bré obchody lmem, a proto ho sta-rý Věk sháněl, kde jen mohl, uží-vaše výhodné doby. Poněvadž podzimem toho roku byl zvláště drsný a bolesti v nohou starého kupece se ozývaly citelněji nežli kdy jindy, musil leckam do okolí František. Tak ho také poslal do Orlických hor, do Králík. Dostl se starý nějak rozmýšlel, neboť běželo tu o větší částky peněz, sta-ral se, aby František dobře kou-pil a nedal se oklíditi. Než zbytl nebylo, poněvadž sám nemohl. — Když si Františka zavola a jemu zkrátka, jak měl ve zvyku, ozná-mil, kam jede, a to hned zítra, škuhlo nějak mladým kupecem. — Než klidně a se vši poslušností projevil svou ochotu a jen opako-val, zdali hned zítra.

"Hned zítra. Časné ráno. Přichystej se."

František byl už přichystán ale — na útěk. Byl se dva dny před tím pevně rozhodl, že opustí otcov-ský dům a že půjde do Prahy, a-by se oddal hudbě. Tu a při di-vadle, chtěl se živiti, dokavad by nedosáhl nějakého jistějšího mí-sta. Nyní ho otec poslal do hor. Jaká se mu naskytla příležitost! Byl rázem rozhodnut. Pojede tam, kam ho otec pošle, vykoná, co mu uloženo, nakoupí, vozy domů výpraví, a sám odjede do Prahy. Takto získá mnoho času a nebude třeba se bátí nějakého stíhání.

Večer před odjezdem sedl s ro-diči, vyslyšaje podrobné rozka-zy a rady otcovy. Poslouchal, a-le neslyšel. Bylo mu úzko, a matec se nemohl ani do tváře podívat. Bodlo ho, když pohledl na její ustarané lice, když její oči plně dobroty na něm utkvěly, a nitro jeho se sevřelo, když ho starost-ně napomínala, aby dal na sebe pozor, aby se zase zdráv domů navrtil. Vzpomněl, jak ho budou očekávati, jak ty drahé oči bu-dou zase plakatí.

Rychle vstal, oznamuje, že si pů-jde lehnout, aby nezaspal, když má tak časně vstávatí.

"Jen si lehni, lehni a spi a ne-vytrhuj se pro to vstávání. Však já tě neschám zaspát," pravila matka a dodala: "Buďeš mít vše-cko nechyřáno, snídání také."

"Jen si lehni a spi — a spi —" řekla, František ulehl, ale nespál. Nemohl. Pořád myslil na matku a znovu váhal, kolísal se. Ale při-padlo mu také, že již kamarádovi do Prahy ohlásil, že přijde, připo-mínal si všechnu krásu umělecké-ho života a všecken trud kramář-ský.

Sotva že chvíli zdřiml, už se vy-trhl. Matka stála u jeho postele a laskavě a tichým hlasem ho bu-dila, aby vstal, že je čas. Zrovna se lekl. Zvolna sešel dolů.

Otec byl ještě v posteli. Co matka snažela snídaň, vyšel Fran-tišek ven a kvasně domovními dveřmi vyhleduv, chvátal zpět nahoru do světničky, odkudž pod pláštěm vynesl housle dobře zabalené. Měl je za postelí přichystá-ny i s uzlíkem nejnnutnějších věcí. Všecko to zanesl na vůz, jenž listopadové jitro. Tma se ještě rozkládala vůkol. Nikdo si těch uzlíků nevšiml. František jen má-lo snídaň, třeba že ho matka nuti-la, aby jedl a se zahřál, že je ven-ku mrazivo. Nemohl. A přece ne-měl se nějak k odchodu. Pořád jako by otálel, jako by něco shá-něl, až otec sám ho pobídl. Přis-toupil k jeho loži, poříbil otcí ru-ku a řekl:

"S Pánem Bohem, tatínku."

Řekl to nějak mluve, že si toho sám pantáta povšímal. Když mu matka dělala křídka na čelo, všim-la si, že má oči zakaleny, a když vyprovázaje ho, přišla s ním na síň, tu jí z nenadání chytl, objal, políbil jí na ústa a ruce jí dbal. Pak sklonil do vozu. Tu vše jí do-jalo, ale ještě více se tomu divila. Co že byl tak dajat? Váhy je-do jenom na několik dní. Podví-la se pak ještě více, když ráno vracelje se z knoflíka, vešla se s knoflíčkem a od toho uslyšela, že večera večer na něj František šel, aby mu dal s Pánem Bohem,

Zdarma všem trpícím mužům, ženám a dívkám.
Obdržíte na zkoušky lék zdarma na několik dnů.
Žádný patentní lék.
Wheel:ovo Bylinné thé je silitel jater, ledvin a krvočistitel
Muži, ženy, dívky a starouškové.

Často nevíte, co Vás více bolí, a tu náš lék dá úlevu a zdraví.
Píšte ještě dnes!

Jest to čistý přírodní lék a poskytne úlevu při zácpě, mádně, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtí-žích, bolestech hlavy, červech, bolestí v zádech, nezářivnosti, ma-nurii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, zlaté žile, revmatismu, neural-gii, dně, bolestí v boku, bolestí v kříži, rozčilenosti, zemdlenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žlutonce, pupenáčích, vyrážce, tasem-nici, svrabu, vodnatelnosti, srdeční vadě, boulech, nádorech, lžo-ních, zastaralých bolestech a všech nepořádcích krve a ledvin. — Chuti jest velice příjemná.

V případě nevolné stolice, nejsou pocíčovány špatné výsledky, ani bolestný, odporný pocit jako při užívání jiných prostředků. Jest to prostředek, dodávající chuti, svěžesti a síly celé soustavě, v jakémkoliv stádiu a nemoci. Každá bylina v něm koná svou světo-ní povinnost v těle.

Máme též zaručené léčení pro KATAR. Trpící, slabé, unavené, předčasně sestárlé matky a ženy, slabé a bledé dívky: Máme světo-ní léčení pro všechny bolestné, choulolistivé nemoce žen a dívek v jakémkoliv případě a stádiu. Neodkládejte s léčením až bude pozdě. Zachraňte Vaše zdraví. Jsme vždy trpícím mužům, ženám a dívkám k službám. Na tisíce krajanů uživalo a užívá naše léky k úplné spokojenosti a kdo jednou naše léčení zkusil, sám ho z vlast-ního přesvědčení dále doporučuje trpícím. Popíste s důvěrou svou nemoe a pošleme Vám obratem pošty poradu a lék zdarma na ně-kolik dní na zkoušku a knížičky o nemoech. Neopisujte peníze! Zkouška Vás přesvědčí. Račte psát anglicky neb česky. Adresa: **MARIE VOTÝPKA, c. of** 9x2měř

Theophiline Remedy Co., Dept. 10, So. Bend, Ind

že pojede do hor, do Králík.
"Ale byl vám při tom, jako by nebyl do Ameriky," dodal regens-chori. "No, je to taková mzkota. Dobrého srdce hoch — opravdu." (Pokračování.)

Mějte je doma.
Nic vám tak neznemožní konání vašich denních povinností, ať jest to v obchodě, v práci, při zábavě

neb ve společnosti, jako bolení hlavy. Tisíce lidí již ví, že bolení hlavy dá se ve chvílce vyléčiti, pou-žiji-li se Severovy Prášky proti bo-lestem hlavy a neuralgii. Lehce se užívají — příjemně účinkují. Na prodej v lékárnách. Jedeu tučet prášků v gíledné krabičce za 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

BAILEY & MACH, ZUBNÍ LÉKARI.

3. poschodí, Paxton Bldg., Boh 16. a Farzam ulice

Tel. Douglas 106. Ind. Phone A-1065.

OMAHA, NEBR.

Nejlépe zahájená zubní lékařská úřadovna ve střed-ozápádě. Nejmodernější pomůcky. Práce první třídy. Časy mírné.

ZDARMA!

50c Palm Olive Cream
a 10c Palm Olive Soap s
5—10c Palm Olive Soaps
v lékárně

Beránek a syn

Obzvláštní péče i nej-těžším předpisům všech lé-kařů amerických i z Čech.

Roh 16. a William ulice.

Frank Svoboda,
umělecký závod

POMNÍKOVÝ

11. a William ulice,
Omaha, Nebraska.

Jelikož jsem zakoupil nové místo na jižní 13. ulici a vy-dru se toto jaro stěhovat, bu-prodávám celý sklad pomní-ků na 11. ulici úplně pod ce-nou. Přijďte si vybrat, do-kuď zásoba stačí, neb mi pi-šte. Telefon Douglas 3444.

JOHN J. NOVÁK,

spolehlivý jednatel, pojistí Vás vždy proti ohni u spolehlivých společnostech.

Je zástupcem "Royal Insurance Co.", největší a nejzá-možnější pojišťující společnosti proti ohni na světě.

Proč pojišťovati se u malých společností, když to nic ví-ce nestojí pojistiti Váš majetek u největší a nejlepší společ-nosti na světě.

UPOZORNĚNÍ! U výběru vašeho pojištění buďte tak bedlivými jako u výběru vaší banky. Po strátě je pozdě chy-by napravovat, měnití pojistky bezcenné. Royal společnost vyplácí každý správný požadavek.

Za spolehlivou obaluhu ručí v pojištění i v majetku

JOHN J. NOVÁK

Úrad — č. 4, Arlington Bl., 1511 Dodge Str. Tel. Dougl. 186
Obydlí — čis 1256 již 13. ul., OMAHA, NEBR.